

Preliminärt schema

Svampkunskap – en introduktion till mykologi: distanskurs BI1297

6 juni – 30 augusti 2026

I den här grundläggande distanskursen i svampkunskap lär du dig om svampars biologi, ekologi och taxonomi. Du lär dig också att känna igen de vanligaste svamparna och få veta mer om svamparnas betydelse för natur och människor.

Kursen är en distanskurs som bygger på egen instudering med hjälp av litteratur och webbaserat lärande samt två obligatoriska kursträffar, dels på SLU i Uppsala lördag - söndag den 13 - 14 juni, dels på Billingen i Skövde onsdag – söndag den 26 – 30 augusti.

Närvaro på kursens två träffar är obligatorisk.

Resor och boende: SLU och kursen ersätter inte resor och boende i samband med de två kursträffarna. Vi delar på bilkostnader under exkursionerna.

Lärare: Petra Fransson (kursledare och Lotta Ekberg (Svampkonsulenternas Riksförbund)

Inför den första träffen den 13–14 juni. Förbered dig på detta sätt:

1. Titta på den förberedande introduktionsföreläsningen (ca 15 min) på nätet (info skickas ut i kursvälkomstmejl i maj) och läs introduktionskapitlet 'Vad är svamp' sidan 16–22 i Nya svampboken, sidan 8-41 i Svampar i Sverige samt sidan 13 - 17 i Giftsvampar och svampgifter som alla ingår i kurslitteraturen.
2. Du skall göra ett eget arbete om en svamp under kursen. Titta på instruktionsföreläsningen hur du skall gå till väga som skickas ut i början av juni. Fundera ut vilken svampart du är intresserad av och vill göra ett eget arbete på. Ha med ditt förslag till träffen i Uppsala.
3. Kontakta Petra om du undrar du någonting.

Lördag – söndag 13–14 juni.

Träff på institutionen för mykologi och växtpatologi, SLU, Ultuna, Uppsala

Plats: Sal A241 BioCentrum, Ultuna, Uppsala. Samling utanför ingången till BioCentrum.

Boende: ordnar du på egen hand. Det finns många bra boendeanternativ i Uppsala, både hotell och vandrarhem, sök på boende Uppsala på internet så kommer det upp en rad alternativ.

Ta med: Anteckningsmaterial, lämpliga kläder inklusive regnkläder och stövlar/kängor om det behövs, gärna handlupp (8–10 ggr).

Mat och fika: Ta med lunchmatsäck för båda dagarna. Fika ordnas till självkostnadspris. För de som önskar beställer vi och äter gemensam middag på kvällen på institutionen.

Lördag 13 juni

- 09.00 Välkomna; presentation av kursledare. Upprop tillsammans med kort deltagarpresentation. Kursens mål och upplägg (eget arbete, litteratur, tentamen, info om fältdagar på Billingen och artprov)
Vad är svamp, vilka är de, var finns de, vad gör de
- 10.15 Kaffe
- 10.30 Mat- och förväxlingssvampar; föreläsning och frågestund
- 11.45 Exkursion till skogsområdet Lunsen. Vi börjar med lunch i fält. Tema: Svampekologi
- 14.30 Svampens delar med övning
Gruppindelning egna arbetet
- 15.45 Lavar - föreläsning och därefter lavexkursion i närområdet
- 17.00 Slut
- 18.00 Gemensam middag för de som önskar till självkostnadspris på Ultuna

Söndag 14 juni

- 09.00 Svampsystematik, översikt storsvampar, hur bestämmer man svamp
- 10.00 Gruppövning om att känna igen svampsläkten; inkl. fikapaus (liten genomgång på slutet)
- 10.45 Giftsvampar; föreläsning
- 12.00 Lunch utomhus
- 12.45 Exkursion på Kronåsen, tema svampresonemang med fokus på parasit- och nedbrytarsvampar
- 14.15 Presentation av kurshemsidorna, artlistan - 200 arter att känna igen, summering
- 15.00 Slut

Medverkande lärare:

Petra Fransson inst för skoglig mykologi och växtpatologi (petra.fransson@slu.se)

Lotta Ekberg, Svampkonsulenternas riksförbund

Eventuellt:

Rut Folke, Svampkonsulenternas riksförbund

Jan Stenlid professor emeritus, skogspatologi

Göran Thor professor emeritus, lavspecialist

Detta skall du göra mellan kursträffarna

15 juni – 25 augusti omfattar följande moment:

1. Skriva ett eget arbete om en svamp.
 - a. Skicka utkast till dina kommenterade studiekompisar senast 28 juni.
 - b. Kommentera de utkast till svamparbeten du själv får senast 5 juli.
 - c. Skicka in ditt arbete när du arbetat in kommentarer du fått till den 12 juli.
 - d. Du får kommentarer på ditt arbete från kursledningen till den 1 augusti
 - e. Ditt helt färdiga arbete skickas in senast den 10 augusti. Arbetena sammanställs och trycks upp som ett kompendium alla får på Billingetränffen.
2. Träna på arter utifrån artlistan (200 arter skall läras in) och med hjälp Svampar i Naturen, Nya svampboken, små videos på svamparter på kurshemsidan och bildquizz på internet och som app. Var mycket ute och titta i fält.
3. Kunna vara med på digitala 'artjourer' under augusti (*några kvällar före Billingetränffen – datum kommer*) där vi visar varandra och resonerar kring svampar som vi hittat.
4. Lyssna och arbeta med föreläsningar på internet.
5. Läsa litteraturen.

14 - 16 augusti hemtentamen

48 timmar tillgänglig tid (18.00 fredag – 18.00 söndag)

Du väljer själv när du vill göra den, alla hjälpmedel tillåtna liksom diskussioner med dina kurskamrater. Bör ta högst 3 timmar att skriva.

17 – 25 augusti förbered följande

1. Förbered 10 min presentation av ditt arbete om en svampart + opponering på ett annat arbete.
2. Fortsätt att träna arter.
3. Läs in och förbered dig på att diskutera två svampartiklar.

Onsdag – söndag 26 – 30 augusti. Träff på Billingen i Skövde

Var: Billings stugby och camping i Skövde (<http://billingsstugby.se/en/>) uppe bakom Billingshus på Billings krön. Vandrarhemsrum, i stugor eller tältning. Boende bokas och bekostas självt av deltagarna. Vandrarhemsrum och stugor är förbokade för kursen. Meddela att du skall gå SLUs kurs vid din bokning. Vi berättar mer om detta på träffen i Uppsala. Vi har två samlingssalar där vi arbetar med svamp och har föreläsningar.

Mathållning: Självhushållning, men kan med fördel samordnas i varje stuga. Gemensam middag planerad till lördagskväll.

Ta med: exkursionskläder efter väder, attiraljer för lunch i fält (termos mm), svampkorg, svampkniv, gärna handlupp (8-10 ggr), anteckningsmaterial, svampböcker och vad du personligen behöver (lakan, handduk osv).

Exkursioner: på och kring Billingen. Transport i gemensamma bilar. Vi fördelar oss på de bilar som finns och delar på bensinkostnader.

Program:

Viktiga hållpunkterna är start 13.00 på onsdag, redovisning av egna arbeten torsdag-fredag, samt avslutande artkunskapsprov på söndagsförmiddag. Vi slutar senast kl 15.00 på söndag.

Vi börjar som regel dagarna med samling och ibland ett kort föredrag. Därefter en gemensam svampexkursion till olika miljöer i Billingeområdet onsdag-lördag. Lunch intas i fält varefter vi arbetar med att bestämma och lära oss att känna igen svamp på eftermiddagarna i vår kurslokal. Det mesta arbetet sker i grupper. Dagarna avslutas med artgenomgångar och ibland något kort föredrag. Program fram till kl 18.00 onsdag - lördag. Självfallet kommer det att gå bra att arbeta med och träna på att känna igen de svampar vi funnit och lagt ut på vår svamputställning även på kvällarna. Programmet är flexibelt och anpassas efter behov och önskemål.

Onsdag 26 augusti

12.00 Ankomst och egen lunch. Som regel går det inte att checka in boende förrän kl 15.00. Petra och Lotta finns på plats.

13.00 Svampexkursion, därefter artbestämning i kurslokal

15.00-18.00 Artgenomgång och genomgång av hemtentamen.

Torsdag 27 augusti

08.30 Föredrag

9.00 Svampexkursion, därefter artbestämning i kurslokal. Lunch när det passar.

15.00-18.00 Artgenomgång i kurslokalen. Redovisning av egna svamparbeten i mindre grupper

Fredag 28 augusti

08.30 Föredrag

09.00 Svampexkursion, därefter artbestämning i kurslokal. Lunch när det passar.

15.00- 18.00 Artgenomgång i kurslokalen. Redovisning av egna svamparbeten i mindre grupper

Lördag 29 augusti

8.30 Föredrag

09.00 Svampexkursion, därefter artbestämning i kurslokal. Lunch när det passar.

15.00 Artgenomgång, kortföredrag/diskussion

19.00 Gemensam middag

Söndag 30 augusti

Förmiddag individuellt artkunskapsprov och gruppexamination i fält

13.00 -15.00 Genomgång artkunskapsprov, kurssummering